

# Tsav – La variété des vêtements du Cohen

Source : Likouté Si'hot volume 37, Si'ha sur Tsav

<p><b>Dans notre Paracha :</b> Le nettoyage des cendres de l'autel, par le Cohen</p>	<p><b>1</b></p>
<p>צו ו, ב: ...זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר... ולבש הכהן מדו בד ומכנסו בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח. ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור.</p> <p><b>Tsav 6, 2 :</b> Voici la règle de l'holocauste : il sera consumé sur le brasier de l'autel, toute la nuit jusqu'au matin. Le Cohen revêtira son habit de lin, après avoir couvert sa chair du caleçon de lin ; il enlèvera sur l'autel la cendre de l'holocauste consumé par le feu, et la déposera à côté de l'autel. Il retirera ses vêtements et en revêtira d'autres, puis il transportera les cendres hors du camp, dans un lieu pur.</p> <p><b>רש"י:</b> ופשט את בגדיו. אין זו חובה אלא דרך ארץ, שלא ילכלך בהוצאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן תמיד. בגדים שבשול בהן קדרה לרבו, אל ימוג בהן כוס לרבו, לכהן: "ולבש בגדים אחרים", פחותין מהן.</p> <p><b>Rachi :</b> Il retirera ses vêtements. Ce n'est pas une obligation, mais plutôt une règle de bonne conduite, dans le but de ne pas salir, en transportant la cendre, les vêtements avec lesquels il effectue constamment son service. Les vêtements que l'on porte pour cuire les plats de son maître ne doivent pas servir pour lui remplir sa coupe. C'est pourquoi « <i>il revêtira d'autres vêtements</i> », de moindre valeur.</p>	<p>Le Cohen qui transportait les cendres de l'autel, devait d'abord se revêtir porter des vêtements « de moindre valeur ».</p>
<p><b>Analyse :</b> Pourquoi doit-on changer de vêtements pour transporter les cendres ?</p>	<p><b>2</b></p>
<p><b>לקוטי שיחות:</b> (א) זהו דין בבגדי כהנה, שאין ללכלך (בהוצאת הדשן) את הבגדים "שהוא משמש בהן תמיד" (על דרך המפרש לעיל שבגדי כהנה צריכים להיות "לקבוד ולתפארת"). (ב) דין בעבודת הכהנה, שאין לעשות עבודה שהיא בגמט "מזיגת כוס לרבו" בבגדים אלה שעושה בהם עבודה פחותה ("בשול קדרה לרבו").</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> (a) Cette loi concerne les vêtements sacerdotaux : il ne faut pas salir les vêtements de service, devant exprimer « honneur et splendeur ». (b) Cette loi concerne le service sacerdotal : il ne faut pas effectuer un « service majeur » en portant les mêmes vêtements que l'on porte pour un « service mineur ».</p>	<p>Deux façons d'expliquer le devoir de changer de vêtements.</p>
<p><b>Développement :</b> La récupération des cendres ne salissait-elle pas les vêtements ?</p>	<p><b>3</b></p>
<p><b>רש"י על גמרא יומא יב, ב:</b> ...גבי הוצאת הדשן .. הבגדים מתבזים ומתלכלכין בהן, אבל תרומת הדשן שאינו אלא מלא מחתה ליום, כדאמרין במסכת תמיד (ד, א) - ואין שם לכלוך בגדים.</p> <p><b>Rachi sur Guemara Yoma 12b :</b> Le transport des cendres à l'extérieur déshonore les vêtements en les salissant ; le retrait des cendres, à raison d'une pelle par jour (Guemara Tamid 4a), ne salit pas les vêtements.</p> <p><b>לקוטי שיחות:</b> מובן, שבדרך לשאר עבודות המוקדש, אין הרמת הדשן מלאכה "נקיה" כל כך, ואם כן אמאי לא יפשט את בגדיו (שעושה בהם שאר עבודות) גם בשביל הרמת הדשן (כדעת הרמב"ם בהל' תמידין ומוספין ב, י).</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> Il est évident que, comparé aux autres services du Temple, le retrait des cendres n'est pas un service « très propre » ; dans ce cas, pourquoi ne pas retirer, pour le retrait des cendres aussi, les vêtements du service sacerdotal (comme l'affirme d'ailleurs Maïmonide, dans <i>Hil'hot Temidine Oumoussafine 2, 10</i>) ?</p>	<p>La récupération des cendres salissait aussi les habits. Pourquoi ne pas se changer pour ce service aussi ?</p>
<p><b>Explication :</b> Les différences entre la récupération et le transport des cendres</p>	<p><b>4</b></p>
<p><b>לקוטי שיחות:</b> (א) בשול קדרה אינו בפני רבו אלא במקום אחר, ואלו מזיגת כוס לרבו היא בפניו. וזהו החלוק בין הרמת הדשן והוצאת הדשן, בהרמת הדשן נאמר "ושמו אצל המזבח", ואלו הוצאת הדשן היא "אל מחוץ למחנה". ולכן, כיון שהרמת הדשן היא "בפני רבו", צריך להיות בבגדים חשובים, כמו מזיגת כוס.</p> <p>(ב) בשול קדרה הרי היא הכנה [דהכנה] לשמוש רבו, מה שאין כן מזיגת כוס הרי זה גוף השמוש. וזהו החלוק ביניהם: הרמת הדשן היא מצוה בפני עצמה, סיום וגמר מצות הקרבן, ואלו הוצאת הדשן אינה אלא מכשיר דמכשיר, בשביל שיהיה מקום פנוי למערכה על המזבח.</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> (a) La cuisson des plats ne se fait pas devant le maître, mais plutôt dans un autre lieu. Le service de la coupe, par contre, est effectué devant le maître. C'est bien la différence entre le retrait des cendres et leur transport : pour le « retrait », les cendres sont déposées « <i>à côté de l'autel</i> », alors que le « transport » emporte les cendres « <i>hors du camp</i> ». Le retrait, étant « devant le maître », doit être effectué avec de beaux vêtements.</p> <p>(b) La cuisson des plats est une <u>préparation</u> au service du maître, alors que le service de la coupe représente le service même du maître, auquel on sert la coupe. De même, le « retrait » des cendres est une Mitsva en soi, <u>clôturant</u> la Mitsva du sacrifice, alors que le « transport » des cendres n'est qu'un élément accessoire, ayant pour but de faire de la place sur le brasier afin qu'on puisse y offrir d'autres sacrifices par la suite.</p>	<p>Les différences majeures entre la récupération et le transport des cendres.</p>

<p>L'exemple nous enseigne que les « vêtements tâchés » font aussi partie du service</p>	<p><b>5</b></p>
<p>לקוטי שיחות: בכמה עבודות החל משחיטת הקרבן, קבלת הדם, זריקת הדם והקטרה וכו', יש מקום ואפשר שיתלכלכו בגדיו, וכל שכן וקל וחמור תרומת הדשן שבכתוב הקודם - אלא שבפעולה שהיא לפני רבו ותכנה הוא גדר השרות לרבו, לא נחשב ללכלוך, ולא חל על זה שם לכלוך, דאדרבה, זהו תכן השרות לרבו.</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> Dans plusieurs services relatifs au sacrifice – à commencer par son abattage, la récupération du sang et son « jet » sur l'autel, la consommation du sacrifice, et à plus forte lors du retrait des cendres – il est fort possible que les vêtements soient salis ; cependant, lorsqu'un service est effectué « devant le maître » et qu'il à pour objet de servir le maître, cela ne s'appelle pas une salissure : il s'agit bien du service du maître !</p>	<p>Lorsque le service est effectué devant le maître, la notion de « saleté » ne s'applique pas au vêtement.</p>
<p><b>Approfondissement :</b> Ces services étaient-ils pratiqués par des Cohanim distincts ?</p>	<p><b>6</b></p>
<p>גמרא יומא כג, ב: רבי אליעזר אומר: "אחרים והוציא" - למד על הכהנים בעלי מומין שפשרין להוציא הדשן. אמר מר: "אחרים" - [בגדים] פחותין מהן, ... בגדים שבשל בהן קדרה לרבו - לא ימוג בהן כוס לרבו.</p> <p><b>Guemara Yoma 23b :</b> Rabbi Eliezer dit : « d'autres, et il transportera » nous apprend que les Cohanim infirmes sont autorisés à retirer la cendre. Maître dit : « d'autres » signifie qu'il faut porter des vêtements de moindre valeur : les vêtements que l'on porte pour cuire les plats de son maître ne doivent pas servir pour lui remplir sa coupe.</p> <p>לקוטי שיחות: חזינו מהא, דהגם שהן שתי עבודות שונות, מכל מקום ראוי לאותו הכהן לעשות את שניהם, ויש לומר שבזה יש הוראה בעבודת כל אחד ואחת מישראל - "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (יתרו יט, ו).</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> Nous voyons bien que, même si le retrait des cendres et leur transport sont bien deux services distincts, il est convenable que le même Cohen les fasse. Cela doit forcément constituer un enseignement pour chaque membre du peuple Juif, que D.ieu appela : « <i>dynastie de Cohanim et peuple saint</i> » (Yitro 19, 6).</p>	<p>Pourquoi ces deux services étaient-ils effectués par le même Cohen ?</p>
<p><b>Enseignement (a) :</b> S'investir équitablement dans tous les « types de services »</p>	<p><b>7</b></p>
<p>מדרש תנחומא עקב ב: לא תהא יושב ושובקל מצוותיה של תורה. קלה שבקלות ותמורה שבחמורות הרי הן שוין.</p> <p><b>Midrach Tan'houma Ekev 2 :</b> Ne te mets pas à « peser » et à évaluer les Mitsvot de la Torah : La Mitsva la plus légère comme la Mitsva la plus grave - sont équitablement importantes.</p> <p>גמרא כתובות קג, ב (תרגום): אמר .. רבי חייא: עבדתי כדי שלא תשתכח תורה מישראל. הבאתי גרעיני פשתן וזרעתי אותם, ומהפשתן שצמח ארגתי רשתות ציד, וצדתי צבאים, והאכלתי את בשר הצבאים ליתומים, ועשיתי מגלות מעורות הצבאים, והלכתי לעיר שאין בה מלמד תינוקות, וכתבתי חמשה חמשים לחמשה ילדים, ושניתי ששה סדרים לששה ילדים, ולכל אחד מהם אמרתי: שנה מה שלמדת לחברך. והינו דאמר רבי: כמה גדולים מעשה חייא!</p> <p><b>Guemara Ketouvo 103b :</b> Rabbi 'Hiya dit : « J'ai œuvré afin que la Torah ne soit pas oubliée d'Israël. J'ai pris des graines de lin que j'ai planté ; du lin qui a poussé j'ai tissé des filets de chasse avec lesquels j'ai chassé des cerfs ; j'ai donné la chair de ces cerfs à des orphelins et j'ai fait des parchemins avec la peau des cerfs. Je suis allé dans une ville où il n'y avait pas de professeur pour les enfants, j'ai écrit cinq 'Houmachim pour cinq enfants, j'ai enseigné les Six ordres de Michna à six enfants, et à chacun d'eux je dis : enseigne ce que tu as appris à ton ami ! ». C'est bien ce que dit Rabbi : « Combien sont grandes les actions de 'Hiya ! ».</p> <p>לקוטי שיחות: רבי חייא עשה הכל באותה המסירה ונתינה, כמו למצוה עצמה. הדרך שיתכן זה הוא מצד גדל בטולו לרצון העליון. שמצד רצון הקב"ה אין חלוק בין המצוה גופא (שעל ידה ממשיכים אלקות) והכשר מצוה.</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> Rabbi 'Hiya fit tout cela avec le même investissement que pour la Mitsva même : du fait de sa grande soumission à la Volonté divine, pour laquelle il n'y a pas de différence entre la Mitsva et sa préparation.</p>	<p>Enseignement (a) : S'investir dans les « accessoires » d'une Mitsva autant que pour la Mitsva même !</p>
<p><b>Enseignement (b) :</b> S'investir équitablement pour tous les « types de juifs »</p>	<p><b>8</b></p>
<p>לקוטי שיחות: אותו העבד המוגז כוס לרבו (המשפיע על יהודי הנמצא "במקום רבו") - הוא עצמו צריך ללכת חוץ למחנה ולעשות עבודתו שם. ואפן עבודתו הוא - שצריך להלביש את עצמו ב"בגדים אחרים - פחותים מהן", שצריך להתלבוש בלבושי המתברר ולעסק ולדבר עמו, כפי ערכו ודרגתו.</p> <p>ואף שזוהי ירידה גדולה ביותר עבורו, שעוסק עם זה שלעת עתה כל מה שיכול לפעל עליו הוא רק הכנה והכשר בלבד, הוא עושה השרות כפי שהקב"ה עשה: "וארד להצילו מיד מצרים" (שמות ג, ח) - בכבודו ובעצמו. וכן תהיה לנו, שהקב"ה בעצמו אוהו ביד כל אחד ואחד ומוציאו מן הגלות תכף ומיד ממש.</p> <p><b>Likouté Si'hot :</b> Le même serviteur qui « sert la coupe à son maître », qui agit sur un Juif se trouvant « sur le lieu de son maître », doit aussi aller « hors du camp » pour y faire son travail. Et pour ce service, il devra mettre « d'autres vêtements, de qualité moindre », s'adapter à la personne et lui parler selon son niveau.</p> <p>Et même s'il s'agit d'une grande chute, de se retrouver à agir sur une personne à laquelle tout ce qu'on peut faire, pour l'instant, ce ne sont que « des actions qui préparent une Mitsva », on doit le faire comme D.ieu Lui-même le fit : « <i>Il descendit, [en personne], pour sauver Israël d'Egypte</i> » (Chemot 3, 8). Ainsi, pour nous aussi, D.ieu Lui-même « <i>attrape chaque Juif par la main</i> » et le fait sortir de l'exil, immédiatement !</p>	<p>Enseignement (b) : S'investir pour chaque Juif, quitte à devoir porter « d'autres habits ». Ainsi, D.ieu nous fera sortir de cet exil, maintenant !</p>